

Beleggen

Vervolg **Beurs** van pagina 13

Sinds de afschaffing van de *open outcry* handel in 2002 is het werk minder uitbundig geworden. Het verdwijnen van de centrale handelsvloer maakte geschreeuw en gekleurde jasjes van handelaars overbodig. Analytisch vermogen en snelle computers zijn nu belangrijker dan het hebben van een grote mond. De markt koopmannen van de Albert Cuyp, zijn vervangen door *whizz-kids* – hoe jonger hoe beter.

Maar ook de schermhandel heeft haar eigen dynamiek. In hoog tempo flitsen de cijfers in kleine vakjes op lange lijsten voorbij. Verschillende kleuren filteren wat belangrijk is. Iedere handelaar heeft zijn eigen waarschuwingse-luidje: boing, tsjilp, tsilp, jihaa. Alles om te voorkomen dat hij afdwaaft en een transactie mist. Uit de luidspreker van de telefoon, de 'box', klinken de stemmen van de *brokers*, de tussenpersonen die namens hun klanten informeren naar de prijzen. „Hi mate, what can you do for me today?”

„Wij zijn *market makers*”, legt Sjoerd uit. „We creëren een markt voor opties door steeds twee bedragen af te geven: de koopprijs en de verkoopprijs. Dan zeg ik bijvoorbeeld 18 om 21. Dat betekent dat ik een optie wil kopen voor 18 euro en weer wil verkopen voor 21 euro.” Het is de kunst om een goede prijs te bepalen, anders kom je niet van je opties af. „De computer bepaalt in eerste instantie de prijs, maar wij passen de variabelen aan. Je moet snel beslissen wat je doet om de concurrentie voor te zijn.”

Want sneller zijn dan de concurrent, daar gaat het om in de optiehandel. De marges zijn klein en dus moet er snel en veel worden gehandeld. Dankzij de elektronische handel is de beurs voor iedereen toegankelijk. Succesformules zijn zo gekopieerd.

Het is een van de redenen waarom Optiver alleen pas afgestudeerden aanneemt en geen ervaren handelaars. „We hebben liever eigen kweek”, zegt Hans Pieterse, directeur van Optiver Europe. „Waarom gaat iemand weg bij de concurrent? Je weet niet wat de motieven zijn, ze kunnen ook bij ons zo weer vertrekken.” De risico-factor speelt ook een rol. „Jonge handelaars beginnen met kleine limieten. Zo kunnen we hun *risk appetite* peilen, doen ze rare dingen? We bouwen van jongs af aan aan een cultuur van lage risico's.”

„De hele branche is wat meer naar binnen gekeerd”, zegt Sjoerds meer ervaren collega Sweder uit. „Daar zijn wij voor.” „Je kunt het vergelijken met autorijden”, zegt Sjoerd als hij een kop koffie haalt in de kantine – een Amerikaanse *diner*, met een overvloed aan verse sapjes, brood-

jes en warme maaltijden. IT-systemen steeds belangrijker zien worden. Op elke handelaar is er nu één IT-specialist in dienst.

Maakt de software de handelaar overbodig? „Nee”, zeggen Sjoerd en Sweder tegelijk. De computer is vooral snel, maar heeft geen oog voor marktomstandigheden. „Die houdt geen rekening met een vulkaanuitbarsting in IJsland, of een schulden crisis”, legt Sweder uit. „Daar zijn wij voor.”

„Je kunt het vergelijken met autorijden”, zegt Sjoerd als hij een kop koffie haalt in de kantine – een Amerikaanse *diner*, met een overvloed aan verse sapjes, brood-

jes en warme maaltijden.

„Een Ferrari is natuurlijk sneller dan een Fiat 500, maar je moet wel kunnen rijden. Zelfs bij het meest geavanceerde computersysteem moet er wel iemand zijn die de variabelen invoert. Zonder rijbewijs kom je in een Ferrari een stuk minder ver dan in een Fiat mét rijbewijs.”

Hoewel kennis van ICT steeds belangrijker wordt, is het nog geen onderdeel van de selectieprocedure. De meesten sneuvelen toch al bij de rekestest, die meteen toets of ze blijven nadenken onder druk. Tachtig sommen – hoe-

vel is 0,034 x 0,2 – in acht minuten. „Je kunt beter zo ver mogelijk komen en een paar fouten maken, dan halverwege met alles goed”, zegt Sweder. Tien procent haalt het en mag door naar de volgende ronde. Als ze worden aangenomen volgt er een trainee klasje van drie maanden, waarin ze op een dummymet oefenen. Daarna begint het leven als 'echte' optiehandelaar.

Na het sluiten van de beurs om half zes, kan de balans worden opgemaakt. „Je ziet meteen hoeveel je hebt verdiend, daar worden we ook op afgerekend”, zegt Sweder. Iedereen weet wie goed is en wie niet. „Nee, wij hebben geen mede-

werker van de maand, zoals sommige concurrenten”, lacht hij. „Bij ons is het meer: als je het goed doet is het mooi, maar had je het niet nog beter kunnen doen?”

Aan de andere kant van de stad, op Beursplein 5, zitten in een veel kleinere ruimte tien jongens hetzelfde te doen. Vlak voor hun werkgever Van der Moelen vorig jaar failliet ging, begonnen ze voor zichzelf. Eindelijk was er ruimte voor hun eigen ideeën en handelsstrategieën. Caerus Trading werd het, naar de Griekse god van het gunstige oogenblik.

Een van de oprichters is Arne

Kanters (39). Eigenlijk wilde hij vliegtuigen bouwen, of formule 1 auto's. Hij studeerde lucht- en ruimtevaarttechniek in Delft en werkte bij autofabrikant Porsche. Totdat hij een vacature zag als optiehandelaar. Hij werd nieuwsgierig. „Ik was niet zoals de meeste jongens hier als student al bezig met beleggen. Ik was meer een sjaggeraar, altijd bezig met handeltjes.” Nu handelt hij in de Franse index, de CAC40.

Achterin het oude beursgebouw kijkt hij uit op de Warmoesstraat: stripclub 'La Vie en Proost' en pub 'Dirty Nelly's'. Ook binnen is het

meer steriel dan bij Optiver. Rood linoleum op de vloer, systeemplafond, kamerplanten, blikjes fris op de ijskast gestapeld. De enige glamour is te vinden in de voorraad champagne, „voor als de targets worden gehaald”.

Uit een kastje voor het raam klinken opgewonden stemmen, van iets wat lijkt op een piratenzender. Het is een *wire box*, die de dure systemen van Bloomberg en Reuters deels moet vervangen. Zoudra er iets gebeurt op de financiële markten schreeuwen een paar jongens uit Londen het de ether in alsof hun leven ervan af hangt.

Ook Caerus moet meedoen aan de competitieve wedloop om de slimste handelsstrategieën en de allernieuwste verbindingen met de beurs. Toch kan de handelaar wel verschil maken, denkt Arne.

„Je hebt twee soorten handelaars. Zij die theoretisch heel sterk zijn en zij die puur op ervaring en gevoel handelen.” Hij valt in de laatste categorie, die ervan geniet als de markt onrustig is. „Het sentiment gaat dan overheersen en daar zijn de computers niet op ingericht. Een goede handelaar speelt daarop in, dat maakt het spel zo leuk.”

En het contact met de realiteit? „Wij denken niet in geld, maar in getallen”, valt zijn collega Arnout Kroezen (35) hem bij. „Je moet het zien als een spelletje en je niet laten meeslepen door die grote bedragen.”

Een spel waarbij je wel goed op de risico's moet blijven letten, erkennen beiden. Eén tikfout en er staan duizend orders te veel op het scherm. „Daarom hebben wij meerdere veiligheidsplannen ingebouwd”, zegt Arnout. „Wij kunnen bijvoorbeeld maximaal duizend contracten tegelijk afsluiten. Meer willen we ook niet.” Dat is anders op de handelsvloeren van grote banken. „Daar zijn het echt jonge jongens, cowboys, die spelen met geld. Die worden beloofd voor grote uitslagen.”

Met wat minder risico is er ook goed aan te verdienen, als er maar beweging is op de markt. Of de beurs omhoog of omlaag gaat, maakt niet zoveel uit. „Als het niet druk genoeg is, dwaal ik af”, zegt Arne. „Hoe drukker hoe beter. Dan kom ik wel gesloopt thuis, maar het zijn de mooiste dagen.”

Alhoewel, soms gebeurt er iets waar zelfs hij als doorgewinterde handelaar niet aan wil verdienen. 11 september 2001 bijvoorbeeld, toen de beurs loodrecht naar beneden ging na de aanslagen in New York. „Het was chaos. Toen de tweede toren naar beneden kwam, ben ik weggegaan. Wat er gebeurde was zo heftig, dat was geen spel meer.”

„Met een snelle blik controleert hij zijn schermen – een voor e-mail, een voor koersen en grafieken en vier voor de lange lijsten met opties – om te zien of hij iets heeft gemist.” Foto's Peter de Krom

Handel is eigenlijk 'een spelletje'

Een overvloed aan verse sapjes, broodjes en warme maaltijden in de kantine van Optiver.

Wat doet een market maker?

Een *market maker* creëert een markt voor opties door steeds twee bedragen aan te geven: de prijs waarvoor hij een optie wil kopen en de prijs waarvoor hij hem wil verkopen, bijvoorbeeld 18 om 21. Als de koopprijs op de markt stijgt boven de 18 euro verdient hij, want hij heeft hem goedkoper gekocht. Als de verkoopprijs hoger wordt dan 21 euro

maakt hij verlies, want hij heeft hem voor minder verkocht. Zo maakt hij letterlijk de markt: als er iemand in opties wil handelen is er altijd een tegenpartij. Een market maker verdient alleen aan het verschil tussen de koop- en de verkoopprijs. Daarbij maakt het niet uit of de beurs omhoog of omlaag gaat.

Amsterdam groot in optiehandel

De Amsterdamse optiebeurs was de eerste van Europa en werd opgericht in 1978. De Nederlandse optiehuizen zijn sindsdien gaan behoren tot de internationale top. Bedrijven als

Optiver (600 werknemers, 3 vestigingen), IMC (600 om 5) en All Options (300 om 5) zijn van oorsprong Amsterdams, maar handelen nu op optiebeurzen over de hele wereld.

In de speelkamer treden de handelaars even buiten de wereld van de abstracte cijfertjes.